

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LXIII.

Vydána dne 9. června 1919.

Obsah: (Čís. 299.—300.) 299. Zákon, jímž se zřizují lidové soudy cenové. — 300. Nařízení, jímž se stanoví státní znak.

Čís. 299.

Zákon ze dne 28. května 1919, jímž se zřizují lidové soudy cenové.

Podle usnesení Národního shromáždění se nařízuje:

§ 1.

Rozhodovati spory o zaplacení náhrady za to, že někdo za války až do 28. října 1918 zaplatil hotově aneb směnou za předměty potřeby cenu přílišnou, přísluší, pokud vymáhaná náhrada nepřevyšuje 10.000 korun, výlučně lidovým soudům cenovým, jako soudům rozhodčím, které buďtež zřizeny při každém okresním soudu pro jeho obvod. Spory takové, před řádnými soudy zahájené, pokud řízení v I. stolici rozsudkem není skončeno, buďtež po vyhlášení tohoto zákona přeřuceny a postoupeny lidovým soudům cenovým, jakmile zahájí činnost.

§ 2.

Ten, kdo získal předměty potřeby k dalšímu užití, jakož i ten, kdo proti svému původnímu úmyslu jich dále nezcizil, je dále zcizil, a při tom neměl buď vůbec ztráty anebo ztrátu z jiného důvodu než z toho, že zboží získal za přílišnou cenu, nemá nároku na náhradu přeplatku a nesmí se domáhati takovéto náhrady ani před těmito, ani před řádnými soudy.

§ 3.

Rozhodčí soud cenový skládá se z předsedy a jeho náhradníků a ze 12 přísedících. Předsedou jest přednosta okresního soudu, náhradníky jeho jím ustanovení náměstkové ze samosoudců, při tom kterém soudu působících.

Přísedící jmenuje přednosta okresního soudu, a to tři z obchodníků a živnostníků, tři ze zemědělců, tři z dělníků a tři z osob s pevným platem; v obou posledních skupinách po jedné ženě, ve všech skupinách z osob navržených odbornými neb, není-li jich, politickými organizacemi dotčené skupiny, jestliže tyto organizace kandidáty své navrhnou do týdne po vyzvání. Jestliže tak neučiní, jmenuje je přednosta okresního soudu podle vlastní znalosti okresu za svědomitého výběru vhodných osob.

Za přísedící buďtež vybrány osoby vynikající svou čestností a poctivostí, svým rozhledem a znalostí poměrů místních i osob, od nichž lze očekávati, že budou rozhodovati nestranně. Buďtež vybrány tak, aby byly rozděleny pokud možno po celém okresu, aby byly zastoupeny hospodářsky význačné a od sebe odlišné jeho části. Z jednoho závodu nesmí býti jmenováno přísedících více nežli jeden člen.

Přísedící lidového soudu cenového mohou býti odmítnuti a jsou vyloučeni z těchž důvodů, pro které lze odmítnouti nebo vyloučiti soudce (§ 19 a 20 i. n.).

Přednosta okresního soudu bře všechny přísedící do slibu, upozorniv je, že jsou veřejnými úředníky podle § 101, odst. 2. tr. z.

§ 4.

Žaloby, kterými jsou uplatňovány nároky, v § 1 uvedené, buďtež podány písemně ve dvojím vyhotovení aneb ústně do protokolu u lidového soudu cenového (soudu okresního), v jehož obvodu zdržuje se žalovaný. Nebydlí-li žalobce v témže okresu, může žádati, aby sepsána byla žaloba u okresního soudu jeho bydliště, který li zašle příslušnému lidovému soudu cenovému.

Lidový soud cenový, v jehož obvodu jest ten, od něhož přeplatek se žádá, jest místně příslušný.

§ 5.

Žaloby o přeplatky, v § 1 uvedené, buďtež jak před lidovými soudy cenovými, tak před řádnými soudy podány do 6 neděl ode dne působnosti tohoto zákona, jinak nároky na náhradu propadají. Doba poštovní dopravy se do této lhůty nevčítá a stačí, když žaloba byla ve čtrnáctidenní lhůtě sepsána do protokolu u soudu bydliště žalobce.

§ 6.

O podaných žalobách nařídí předseda soudu rok k smírnému jednání na dobu, až uplyne lhůta k podání žalob (§ 4, odst. 1), a to podle jejich počtu, buď najednou nebo po větších skupinách. K smírnému jednání se přizvou všichni přísedící a předseda soudu rozdělí mezi ně jednání o smír. Pravidelně tvoří skupiny po dvou přísedících, jednoho

ze spotřebitelů, druhého z výrobců neb obchodníků.

§ 7.

Bylo-li dosaženo smíru, ohlásí to přisedící, který smírné jednání vedl, předsedovi (aneb jeho náměstkovi) a sepíše se o smíru protokol pod dozorem předsedovým. Podepíší jej strany, přisedící, předseda a zapisovatel.

§ 8.

O žalobách, kde nebylo dosaženo smíru, nařídí předseda rok k ústnímu jednání.

Rozhodčí soud cenový rozhoduje o nárocích do 5000 K v senátech tříčlenných, složených z předsedy nebo jeho náměstka a dvou přisedících, z nichž jeden jest ze spotřebitelů, druhý z výrobců nebo obchodníků. Běží-li o nároky v hodnotě přes 5000 K, budiž složen soud z předsedy a čtyř přisedících, z nichž po dvou jsou z každé skupiny. Senáty složí předseda trvale na celou dobu, jednotlivé věci buďtež přiděleny senátům tak, aby v senátě zasedal z obchodníků nebo výrobců vždy člen (členové) ze skupiny žalovaného.

§ 9.

Rízení před lidovým soudem cenovým budiž provedeno podle obdoby civilního řízení sporného ve věcech nepatrných, jsou-li vyloučeny proti nálezu oprávněné prostředky, jinak podle obdoby řádného řízení civilního. O výši náhrady rozhodne soud podle volného uvážení všech okolností, rozhodných pro přiměřenost nároku (§ 273 civ. ř. s.). Lidový soud cenový rozhoduje prostou většinou hlasů rozhodčím nálezem. Nález budiž vyhotoven a stručně odůvodněn. Podepíší jej předseda a zapisovatel.

Proti nálezu rozhodčímu jest možno odvolati se ke sborovému soudu I. stolice jen tehdy, když vymáhaná náhrada převyšuje 1000 K.

Smír (§ 9) i nález rozhodčí jsou soudem vykonatelné (§ 1 ex. ř.).

§ 10.

Tvrdí-li ten, na němž se žádá, aby vrátil přeplatky, že sám draho koupil předmět potřeby a jej jen s přiměřeným ziskem dále zcizil, smí soud hleděti k této námitce jen tehdy, není-li tu důvodné podezření, že byla nákupem porušena ustanovení § 21 cis. nař. ze dne 24. března 1917, z. ř. č. 131, anebo že zcizení se stalo v řetězovém obchodě anebo s pletichami, zapověděnými v § 23 uvedeného nařízení. Uzná-li soud tuto námitku za přípustnou a byl-li předmět koupen nebo směněn od osob v tuzemsku bydlicích, odročí k návrhu žalobcovu nebo žalovaného jednání k tomu konci, aby dodal opis žaloby s opisem protokolu o tvrzení žalovaného tomu, jež žalovaný označil jako svého dodavatele. Když soud dodá tomuto dodavateli opis žaloby, tu ho zároveň uvědomí o příštím roku jednání, které také proti němu bylo ustanoveno, a poučí ho, že nárok

žaloby směřuje také proti němu jako předchůdci žalovaného a že může býti proti němu při příštím roku vydán nález rozhodčí pro zmeškání, nedostaví-li se. Příští ústní jednání vede se proti žalovanému i jeho předchůdci a po skončeném jednání rozhodne soud o nároku žalobní, při čemž může podle stavu věci odsouditi buď žalovaného nebo jeho předchůdce nebo oba, každého k části nebo rukou společnou a nerozdílnou k celku. Nedostaví-li se přizvaný předchůdce, může proti němu býti vydán rozsudek pro zmeškání.

V protokole budiž pojmenování předchůdce žalovaným poznamenáno.

§ 11.

Rízení před lidovými soudy cenovými podléhá kolkovým poplatkům, odstupňovaným podle ceny předmětu sporného, podle zásad všeobecně platných pro soudní řízení.

O právu chudých platí ustanovení § 63 c. ř. s. a násl.

Přisouzená neb smírem smluvná náhrada budiž složena do 14 dnů u cenového soudu lidového.

Z ní připadá 10% do úřední zálohy okresního soudu, 40% odvede soud ministerstvu pro sociální péči na prospěch nemajetných dětí takových osob, jež ve válečné službě padly neb staly se nezpůsobilými k výdělku pro zranění neb onemocnění související s jejich službou válečnickou, nebo na prospěch jiné všeobecné péče sociální. Zbytek vydá soud žalobci. Ustanovení toto platí i pro ten případ, byl-li spor projednán sborovým soudem, protože šlo o sumu větší 10.000 K.

§ 12.

Přisedící lidového soudu cenového, nebydli-li v místě soudu, mají nárok na náhradu cesty, za nocleh a stravu. Přisedící, kteří se živí mzdou denní nebo týdenní, obdrží náhradu ušlého výdělku z úřední zálohy okresního soudu, jakož i zemědělci, kteří se svými poměry výdělkovými těmto přisedícím rovnají. O výši její rozhodne předseda.

§ 13.

Kdo dopustil se do 28. října 1918 věcně činu proti §§ 19 a 20 císařského nařízení ze dne 24. března 1917, z. ř. č. 131, jakož i proti obdobným ustanovením císařského nařízení ze dne 21. srpna 1918, z. ř. č. 261, 7. srpna 1915, z. ř. č. 228, a 1. srpna 1914, z. ř. č. 194, stane se beztrestným, nabyli-li trest již vykonán, neide-li o zločin a nebyli-li mu uloženi ani trest na svobodě delší sedmi dnů, ani pokuta vyšší 1000 K, a to za těchto podmínek:

I. Když vrátí přeplatek bezdůvodně přechraný od toho, kdo zboží od něho získal nikoliv ku dalšímu zcizení přímo, nebo prostřednictvím třetího a vrácení přeplatku na něm buď již žádal anebo po vydání tohoto zákona teprve žádá.

Nežádá-li osoba, jež koupila zboží nikoliv ku dalšímu zcizení, vrácení přeplatku, není-li osoba ta známa nebo neznáma-li její bydliště, jakož i v tom případě, získáno-li zboží ku dalšímu zcizení nebo ne sice za tím účelem, ale bylo-li přece dále zcizeno, buď beze ztráty nebo jen se ztrátou z jiného důvodu než toho, že zboží bylo získáno za přílišnou cenu, stane se ten, od něhož zboží získáno, beztrestným, složí-li přeplatek k lidovému soudu cenovému.

Za tím účelem jest ten, na kom přeplatek není vymáhán anebo vymáhán býti nemůže (§ 2 tohoto zákona), oprávněn žádati ve lhůtě šesti dnů § 5 tohoto zákona stanovené a v případech, kde trestní řízení dosud zahájeno nebylo, ve 14 dnech po dni prvního zodpovědného výsledku soudního na lidovém soudu cenovém, aby určil výši přeplatku.

Lidový soud cenový ustanoví o takovém návrhu rok před senátem tří- nebo pětičlenným dle pravděpodobné výše přeplatku (§ 8) a rozhodne usnesením dle zásad vytknutých v § 9.

Z obnosů složených nikoli pro toho, kdo předražené zboží získal, připadá 10% úřední záloze okresního soudu (lidového soudu cenového), zbytek odvede se ministerstvu sociální péče na prospěch nemajetných dětí takových osob, jež ve válečné službě padly, nebo staly se nezpůsobilými ku výdělku pro zranění nebo onemocnění související s jejich službou válečnou, nebo na prospěch jiné všeobecné péče sociální.

2. Musí přeplatek zaplatiti, pokud se týče složití k soudu do lhůty stanovené smírem, rozsudkem nebo usnesením (bod 1. tohoto paragrafu), a nebyla-li lhůta ve smíru stanovena, do 14 dnů ode dne smíru, a byl-li tento uzavřen před vydáním tohoto zákona, do 14 dnů od účinnosti jeho.

3. Jde-li o přečin, jest další podmínkou beztrestnosti, aby do 3 let od vrácení přeplatku nedopustil se činu trestného soudně dle císařského nařízení ze dne 24. března 1917, z. ř. č. 131, anebo zákonův a nařízení, kterými toto císařské nařízení snad bude nahrazeno aneb doplněno, stíhaného.

Splnění podmínek beztrestnosti zjistí soud z moci úřední; trestní řízení pro přešůpek nebud' po dobu tohoto zjišťování prováděno dále, než nezbytně třeba ku zjištění důkazů.

Rozsudky vynesené pro přečin nebud' též vykonány na tak dlouho, až splnění nebo zmaření podmínek beztrestnosti bude zjištěno.

Stal-li se kdo účastným amnestie dle těchto předpisů, nesmí býti trestán ani pro trestní čin proti předpisům, kterými zakázáno neb omezeno zcizení předmětů potřeby, o jejichž předra-

žení šlo, a nesmí býti trestán ani ten, kdo od něho předmětů těch nabyl.

§ 14.

Zákon tento nabývá účinnosti uplynutím sedmého dne po vyhlášení.

§ 15.

Ministrům spravedlnosti, vnitra, obchodu, zemědělství, financí, zásobování a sociální péče se ukládá, aby tento zákon provedli.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy a jako ministr vnitra.

Dr. Stránský v. r. Dr. Rašín v. r.

Dr. Soukup v. r.,

jako ministr spravedlnosti a za ministra sociální péče.

Staněk v. r.,

v zastoupení ministra zemědělství.

Dr. Vrbenský v. r.

Čís. 300.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 19. května 1919, čímž se stanoví státní znak.

Na základě § 14 zákona ze dne 13. listopadu 1918, čís. 37 Sb. z. a n., se nařizuje:

§ 1.

Až do konečné úpravy státního znaku republiky Československé ustanovuje se za její znak dosavadní znak království Českého dle tohoto heraldického popisu:

Na červeném štítě stříbrný dvouocasý lev ve skoku, v pravo hledící, ústí rozžavených s jazykem vyplazitým, drápy a členkou vše zlaté barvy.

§ 2.

Nařízení toto nabývá ihned účinnosti a provedením jeho pověřuje se ministr vnitra.

Švehla v. r., v zastoupení min. předsedy.

Dr. Stránský v. r. Stříbrný v. r.

Prášek v. r. Dr. Winter v. r.

Dr. Soukup v. r. Staněk v. r.

Klofáč v. r. Dr. Zahradník v. r.

Dr. Rašín v. r. Dr. Vrbenský v. r.

Habrman v. r. Dr. Hruban v. r.

Příloha.

STÁTNÍ ZNAK REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ.

Příloha k nařízení vlády republiky Československé ze dne 19. května 1919, č. 300 Sb. z. a nař.

